

B E S Z Á M O L Ó

a 2009. I. félévi gazdálkodásról

Az Önkormányzat 4/2009. (II. 12.) számú rendeletével jóváhagyott, és a 21/2009. (VI. 26.), valamint 19/2009. (V.22.) számú rendeleteivel módosított 2009. évi költségvetési rendeletének végrehajtásáról, az elfogadott előirányzatok I. félévi teljesítéséről - az államháztartás működési rendjéről szóló 217/1998. (XII. 30.) számú Korm. rendelet 149.§.-ában, valamint az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény 79. §. /1/ bekezdésében előírt kötelezettségünknek eleget téve - az alábbiak szerint számolunk be.

BEVÉTELEK ALAKULÁSA

2009. I. félévében az összbevételeinket az időarányost meghaladó mértékben, 70,4 %-ra teljesítettük. Ebben azonban szerepet játszik az a tény, hogy a képviselő-testület jóváhagyta a 2008. évi gazdálkodásról szóló beszámolót és döntött a képződött pénzmaradvány felhasználásáról is. Ezt figyelmen kívül hagyva bevételeink 7,8 %-kal magasabbak az időarányosnál. Az összbevételeken belül az önkormányzat saját működési és felhalmozási bevételei 87,8 %-ra, míg a központi költségvetési kapcsolatokból származó bevételek (átengedett adók, normatív hozzájárulások, OEP támogatás) 44,6 %-ra teljesültek.

A bevételek forrásonkénti összetételéről az 1. számú, önálló és részben önálló költségvetési szervenkénti alakulásáról a 2., 2/a. és 2/b. számú mellékletben adunk számot.

A hatósági jogkörhöz köthető bevételekből, az áru- és készletértékesítésből, szolgáltatásnyújtások ellenértékéből, az intézményi működtetés bevételekből, a kamat és áfa bevételekből az időarányosnál 10,3 %-kal több bevételt értünk el az első félévben. Ezen belül az étkeztetést és egyéb ellátást nyújtó intézmények bevételeinek teljesítése megfelel az időarányosnak. Ugyanakkor a Városgazdálkodás működési bevételeinek teljesülése 42 %-os, az elmélyülő gazdasági válság és az ellene hozott intézkedések következtében a lakbéréknél az előirányzatnak mindössze 35 %-a folyt be. Az Önkormányzati Kórház működéséből származó egyéb saját bevételeinek teljesítése az időarányosan elvárhatótól 6 %-kal alacsonyabb. A kiesés ellensúlyozására az intézmény módosította a térítési díj szabályzatát, melyben a jelenlegi törvényi szabályozások nyújtotta minden olyan lehetőséget figyelembe vettek, melyekért bevétel kérhető. A

túlzottság saját működési bevételei kedvezően alakultak (82,9 %). A Polgármesteri Hivatal elért többletbevétele az átmenetileg szabad pénzeszközök lekötése utáni kamatokból származik. E bevételeknél már a teljes éves előirányzat teljesült az első félévben. Ennek oka, hogy a költségvetés tervezésekor a kötvények lekötésénél az előző évihez hasonlóan éven túli elhelyezéssel számoltunk, de a kedvezőbb kamatkondíciók miatt rövidebb periódusokat választottunk mind a kötvények, mind az egyéb megtakarítások esetében.

A helyi adóbevételeink összességében a 11,3 %-kal haladják meg az időarányost.. A kommunális adó kivételével valamennyi adónem teljesítése magasabb a tervezettnél. A gazdasági válság hatása Sárvár város idegenforgalmában 2009. I. félévében nem érződött, sőt a befolyt idegenforgalmi adóbevétel 8,6 %-kal magasabb az előző év azonos időszakához viszonyítva. 3,7 millió Ft-os többlet annál is hasznosabb, mivel a beszedett adó minden forintját 2 forintra kiegészíti a központi költségvetés, ezért az elért pluszbevétel megháromszorozódik. Mivel az idegenforgalmi szezon két legjelentősebb hónapja még hátra van, az elért többletbevétel év végéig továbbnövelhet. A gazdálkodó szervezetekre nehezedő megszorító intézkedések, többlet adóterhek, az ipari parkban bekövetkező szerkezetváltás ellenére az iparüzési adóból is 199 millió Ft-tal több folyt be a tervezettnél. Ugyanakkor ebből – az adóbevallások feldolgozását követően - a második félév elején 88 millió Ft-ot visszautaltunk. Az adóbírság és pótlékok összege is megfelel az időarányosan várhatónak.

Az átengedett központi adókból és normatív állami hozzájárulásokból az államháztartás működési rendjéről szóló 217/1998. (XII. 30.) számú Korm. rendeletben meghatározottak szerint az éves előirányzat 53,6 % került utalásra. Többletforrást biztosított a közművelődési és közkönyvtári feladatok érdekeltségnövelő támogatására, a szakmai és érettségi vizsgák lebonyolítására, a prémiumévek programra, a nyári gyermekétkeztetés támogatására, a 2009. évi bérpolitikai intézkedések keretében történő keresetkiegészítésére, a 2008. évben a jövedelem-differenciálódásmérséklés miatti elvonás után járó 25 %-os visszatérítésre, valamint a 2008. évi TEÚT pályázaton elnyert támogatás áthúzódó előirányzatára kapott 77,4 millió Ft.

A felhalmozási és tőkejellegű bevételeink teljesítése 33,9 %-os. A ingatlanok értékesítésére a képviselő-testület az első félévben több döntést is hozott, melyek alapján bevétel az év második felében várható. A pénzügyi befektetéseknél, és a sajátos felhalmozási bevételeknél az időarányos teljesítéshez képest elmaradást okoz, hogy a vízszolgáltató és szennyvíz-elvezető rendszer bérleti díja, valamint az osztalékok és hozamok nagyobb része a II. félévben teljesül. A gázközmű-vagyon után kapott államkötvény lejárat miatti visszaváltása várhatóan augusztus hónapban történik meg.

Az oktatási és közművelődési intézmények pályázatok útján szakmai programokra fejezeti kezelésű előirányzatokból 2,5, elkülönített alapoktól 1,3, non-profit szervezetektől 0,9, helyi önkormányzatoktól és intézményeiktől az ellátott feladatokért pedig 4,1 millió Ft támogatást kaptak. A szakmai oktatásra csaknem 15,5 millió Ft szakképzési hozzájárulás folyt be a középfokú oktatási intézményeknél. A társulási formában ellátott feladatokhoz biztosított normatívákat a Többcélú Kistérségi Társulás az állami hozzájárulások

folyósításával azonos ütemben utalta át az önkormányzat részére 18 millió Ft összegben. A beszámolóban a Polgármesteri hivatal egyéb támogatásai címen szereplő bevétel legnagyobb tétele a 2009. június 7-én megtartott Európai Parlamenti választások lebonyolítására kapott támogatás.

A beszámolási időszakban a kórházi ellátásra és az egészségügyi alapellátásokra kapott társadalombiztosítási hozzájárulás némileg (1,2 %-kal) magasabb az időarányosnál. Az alapellátásra a társadalombiztosítási alap időarányosan biztosította a szükséges fedezetet. Az Önkormányzati Kórháznál a javuló szakmai teljesítmények eredménye már pénzügyileg, a kapott finanszírozásban is jelentkezik. Az első félévben sikerült időarányosan teljesíteni a tavalyi évhez képest összességében majd 6 %-kal, értékben 40 millió Ft-tal magasabb tervezett OEP-bevételt, ami elsősorban a fekvőbetegellátásban és az egynapos műtéti ellátásban realizálódott.

Jelentős többletbevételt eredményezett, hogy a 2008. évi beszámolást követően a normatív állami hozzájárulások elszámolása után (elsősorban az idegenforgalmi adó többletbevétele miatt) 50 millió Ft kiegészítést kaptunk.

2009. évi költségvetésünk legjelentősebb tételét – 13,8 %-át - a támogatásértékű felhalmozási bevételek képezik, amelyek elsősorban az uniós pályázatokhoz kapcsolódó támogatásokat foglalják magukba. A támogatások folyósítása a benyújtott kérelmek alapján a projektek megvalósulásával arányos ütemben történt meg.

Az első lakáshoz jutók támogatására kiadott kölcsönök visszatérülése kismértékben magasabb az időarányosnál.

A képviselő-testület az áprilisi ülésén jóváhagyta a 2008. évi költségvetési beszámolót és ezzel együtt elfogadta a képződött pénzmaradványt 2,2 milliárd Ft összegben. A pénzmaradvány részét képezi a 2008. évben kibocsátott 1,2 milliárd Ft összegű kötvénybevétel is, melyet a gyógyfürdő-fejlesztési pályázat önrészéhez tartalékolunk. A 2008. évi költségvetési kapcsolatok elszámolásának rendezését, illetve az előző évi áthúzódó szállítói állomány kiegyenlítését követően 740 millió Ft-ot már megkezdett, vagy megpályázott nagy volumenű beruházások, fejlesztések saját forrásaira tartalékoljuk.

Az első félévben a nagy összegű bevételek (helyi adók, ingatlan értékesítés) időszaki jellege miatt a pénzforgalom zavartalan lebonyolítása érdekében 40 nap került sor a költségvetésben tervezett folyószámlahitel felvételére (napi átlag 22 millió Ft), de a beszámolási időszakot nem kellett rövid lejáratú hitelállománnyal zárunk.

KIADÁSOK ALAKULÁSA

A 2009. I. félévi összkiadások teljesítése 36,2 %-os. Figyelmen kívül hagyva a fel nem használható céltartalék előirányzatát ez a mutató 43,8 %-ra emelkedik.

A kiadások önálló költségvetési szervekenkénti és kiemelt előirányzatokkénti végrehajtásáról a 4. és 4/a. számú mellékletben adunk képet.

A személyi juttatások, és munkáltatót terhelő járulékok teljesítése minimális mértékben, 0,7 %-kal alatta marad a tervezettnél. A közszférában foglalkoztatottak részére 2009. I. félévében adott kereset-kiegészítéshez kapott támogatásból az előirányzatokat ezidáig a képviselő-testület az első negyedévre módosította. A második negyedévi kereset-kiegészítést, a prémiumévek program támogatását, az érettségi és szakmai vizsgák lebonyolítására, valamint az Európai parlamenti választásokra kapott hozzájárulásokat is figyelembe véve a tényleges megtakarítás ennél magasabb (1,7 %).

A dologi kiadások teljesülése összességében 53,3 %-os, ezen belül azonban jelentős eltérést mutat intézményenként is kiadásfajtánként. A Városgazdálkodáshoz tartozó oktatási és közművelődési intézmények összességében az éves előirányzatuk 67 %-át használták fel az első félévben. Néhány intézmény dologi kiadásainak teljesítése megközelítette, illetve kismértékben túlhaladta az éves előirányzatot (Tinódi Gimnázium 82 %, Nádasy T. Általános iskola 89 %, Petőfi úti Óvoda 106 %). Az Önkormányzati Kórház dologi kiadásainak kifizetése 6,3 %-kal az időarányos felett van, aminek az a magyarázata, hogy a téli és az átalakításkori rezszi számlák, valamint az előző évről áthúzódó szállítói állomány rendezése az első negyedévben történt meg. Az intézmény likviditási helyzetét 2008. év végére sikerült stabilizálni, ez évben a kifizetéseket tervezően meg tudják oldani, az első félév végére lejárt határidejű szállítói állomány nincs. A Polgármesteri Hivatal 6 %-os megtakarítása abból adódik, hogy bizonyos nagyobb volumenű kiadások (út- és járdajavítások, zöldterület gondozás, stb.) teljesülése inkább a második félévre húzódik.

Évről-évre visszatérő gondként jelentkezett, hogy a szociális és oktatási intézményekben a rezsiköltségekre tervezett előirányzat már az első félévben elfogyott. Ezért a 2009. évi költségvetésükben az intézményeknek kötelezően a tényleges felhasználásnak, de legalább az előző évi költségek 80 %-ának megfelelő összegű előirányzatot kellett képezniük. Költségvetési szerveink e követelményt teljesítették, ennek ellenére az első félévben a tervezett előirányzatok 64,6 %-a felhasználásra került. Mivel azonban a magasabb összegű számlák elsősorban az első félévben jelentkeznek, így – amennyiben jelentős mértékű energia-áremelés nem következik be – az előirányzatok megközelítően elégségesek lesznek.

A költségvetésünkben tervezett támogatásoknál, működési és felhalmozási célú pénzeszközátadásoknál 16,8 %-kal kevesebb valósult meg az időarányosnál (5.számú melléklet). Ennek oka, hogy számos támogatás (egyházak, közbiztonsági alapítvány, közműfejlesztési hozzájárulás, stb.) kiutalására az eddig kialakult gyakorlatnak megfelelően a második félévben kerül sor, illetve ekkor történik meg a különböző nagyrendezvények lebonyolításához szükséges előirányzatok átcsoportosítása is.

A társadalom-, szociálpolitikai és egyéb társadalombiztosítási juttatásoknál (6.sz. melléklet) beszámolási időszakban a rendszeres ellátásokra az időarányost kismértékben meghaladóan, míg az eseti juttatásokra 13,8 %-kal kevesebbet fordítottunk, mert bizonyos

kifizetések a céljuk miatt csak a második félévben történhetnek meg (karácsonyi utalványok, iskolakezdéshez nyújtott támogatás). A gazdasági válság és az ennek következtében megnövekvő munkanélküliség hatására jelentkező többletigények, illetve a szociális rendeletünk módosítása, ami az ügyfelek számára kedvező módon változtatta a szabályozást, azt eredményezték, hogy több ízben szükségessé vált az előirányzatok kiegészítése. A távhőszolgáltatásba bekapcsolt lakásban élő, illetve egyedi fűtést alkalmazó rászorultak részére nyújtandó fűtési támogatásra 30 millió Ft előirányzatot tartalmaz a költségvetés, amelyből a kifizetett 7,3 millió Ft az előző évben megítélt támogatások áthúzódó hatása. Az ez évi fűtési hozzájárulások igénylésére várhatóan augusztus hónapban kerül sor.

Ez évben a költségvetésünk a lakáshoz jutást vissza nem térítendő támogatás formájában 10 millió Ft-tal segíti, melyből az első félévben 4,8 millió Ft fogyott el.

2009. évben felhalmozásra és felújításra tervezett kiadásaink összege 1,3 milliárd Ft, ami az összkidadásaink 17,9 %-át teszi ki.

Ez évben kerültek elszámolásra mind kiadásként, mind pedig bevételként a Védőnői szolgálat Széchenyi u. 45. szám alatti épületének, valamint a Batthyány u. 5. szám alatti üzlet ingatlan-átruházásához kapcsolódó tételek.

A Sárvár, Nádasdy u. 27. szám alatti lakóház megvételével megkezdődött az Árpád u. és a Nádasdy utca, valamint a hozzákapcsolódó egyéb felújításokhoz szükséges területek megszerzése.

A Sárvár és Rábapaty Környezetéért Önkormányzati Társulást csak az első félév végén alapította meg a két önkormányzat, így a közös beruházásban megvalósuló szennyvízcsatorna-hálózat bővítés projekt előkészítésére kifizetett összege számlázására csak a második félévben kerülhet sor.

Az intézmények a 2008. évben keletkezett pénzmaradványaikból 32,5 millió Ft értékben költöttek szakmai eszközeik, gépek cseréjére, illetve pótlására és bővítésére.

A beruházások jogcímenkénti teljesítését a 7. számú kimutatás tükrözi.

A felújításra tervezett 1,2 milliárd Ft-ból mindössze 104 millió Ft-ot, a tervezett előirányzat 9 %-át használtuk fel.

Az alacsony teljesítés oka, hogy a négy nagy volumenű, uniós pályázati támogatással megvalósuló felújítás esetében ez évben történt meg a közbeszerzési eljárások lefolytatása és emiatt a kivitelezések megkezdésére csak a következő félévben kerülhet sor.

Ez évben befejeződött a Soproni úti köztemető pályázati támogatással megvalósuló felújítása, és elkészült a SÁRVÁR FC sporttelepének korszerűsítése is.

A Kazinczy utca felújításának folytatásának és a Pálházi utca burkolat-felújításának támogatására pályázatot nyújtottunk be a Nyugat-Dunántúli Regionális Fejlesztési Tanácshoz. A igénylések elbírálása megtörtént, a Pálházi utca felújítását forráshiány miatt nem támogatta a NYDRFT, míg a Kazinczy utcai pályázatára 7,273 e Ft vissza nem

térítendő támogatást nyertünk. A munkák megvalósítása a közbeszerzési eljárást követően, várhatóan a harmadik negyedévben történhet.

Az intézményi költségvetésekben szereplő kiadások csaknem teljes egészében az Önkormányzati Kórház krónikus osztályokon végzett felújítási munkáit tartalmazzák.

A felújítási kiadások alakulását a 8. számú mellékletben mutatjuk be.

Az I. félév gazdálkodását, a bevételek beszedését, a kiadási előirányzatok felhasználását - a tervezettől való eltérések indokait figyelembe véve - összességében megfelelőnek minősíthetjük. Összefoglalva megállapítható, hogy I. félévben az oktatási és közművelődési intézmények, valamint a tűzoltóság működésében fennakadás nem volt, a kiskincstári rendszer működtetése következtében a működéshez szükséges pénzeszközök mindenkor rendelkezésre álltak. Ugyanakkor az a tény, hogy a szociális és közoktatási intézmények nagy részénél a dologi kiadások, teljesítése jelentősen magasabb az időarányosnál, arra utal, hogy az intézmények egy része a második félévben előrelátóan saját forrásból nem lesz képes ezen kiadásainak rendezésére. Ezévből megkezdődött az uniós támogatással megvalósuló projektek kivitelezése, melyhez a szükséges saját források rendelkezésre állnak, a támogatások lehívása pedig a megvalósulás ütemének megfelelően történik meg. A tárgyévben induló céloknál a pályázatokat benyújtottunk, és folyamatban van a közbeszerzési eljárások lefolytatása. Az elnyert pályázatok esetében a második félévben megtörténhet a munkák kivitelezése is.

S á r v á r, 2009. szeptember 1.

/: Dr. Dénes Tibor :/ sk.